

Tämä on Suomen vastaus vihreän kirjan kysymyksiin sähköisesti välitettävistä rahapeleistä sisämarkkinoilla, KOM(2011) 128 lopullinen.

(1) Onko tiedossanne EU:n sähköisiä rahapelimarkkinoita koskevia tutkimuksia tai tilastotietoja, joista olisi apua poliittisessa päätöksenteossa EU:ssa ja jäsenvaltioissa? Jos on, sisältyvätkö tällaisiin tutkimuksiin tai tilastotietoihin EU:n ulkopuolella rahapeliluvan saaneet pelioperaattorit, jotka tarjoavat palvelujaan EU:n markkinoilla?

Coopers & Lybrand Europe (1989): Gambling in the single market, a study of the current legal and market situations; Swiss Institut of Comparative Law (2006): Study of Gambling Services in the Internal Market of the European Union; Heikkilä, Laine, Salo (2002): Rajat ylittävien etärahapelien sääntely; Jani Kinnunen (2010): Verkkorahapelaamisen muodonmuutos.

(2) Onko tiedossanne tutkimuksia tai tilastotietoja, jotka liittyisivät sähköisesti välitettävien rahapelipalvelujen pimeiden markkinoiden luonteeseen tai kokoon? (Pelioperaattorit, joilla ei ole rahapelilupaa)

Rahapeliyhteisöt Veikkaus Oy ja Raha-automaattiyhdistys (RAY) teettivät TSN Gallupilla tutkimuksen vuonna 2008. Tutkimuksen mukaan ulkomaille (harmaat + pimeät pelioperaattorit) pelataan hevosvedonlyöntiä 40 miljoonalla eurolla, kasinopelejä 40 miljoonalla eurolla, pokeria 30 miljoonalla eurolla, bingoa 10 miljoonalla eurolla eli yhteensä 120 miljoonalla eurolla.

Atlas -kyselytutkimusten mukaan Suomesta pelataan urheilupelejä vuosittain muille kuin suomalaisille yksinoikeusyhtiöille noin 50 miljoonalla eurolla. Tämä summa sisältää myös ahvenanmaalaiselle PAF-yhtiölle pelatut pelit. Arvion mukaan tätä kautta syntyvä pelikate on noin 5 – 10 miljoonaa euroa.

(3) Millaisia mahdollisia kokemuksia teillä on EU:hun sijoittautuneista sähköisessä ympäristössä toimivista pelioperaattoreista, joilla on rahapelilupa yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa ja jotka tarjoavat ja edistävät palvelujaan muissa EU:n jäsenvaltioissa? Mitä mieltä olette niiden vaikutuksesta vastaaviin markkinoihin ja kuluttajiin?

Suomen lainsäädännön kannalta rahapelitoiminta on laitonta, jos operaattorilla ei ole laissa edellytettyä rahapelilupaa toiminnalleen Suomessa. Kokemukset liittyvät näin ollen Suomen lainsäädännön kannalta laittomiin toimijoihin, joita ovat Vihreässä Kirjassa erikseen määritellyt harmaat ja pimeät pelioperaattorit. Pelaajille tai viranomaisille on erittäin haastavaa erotella, toimiiko pelioperaattori EU:n alueelta vai sen ulkopuolelta.

Viranomaisiin on ollut yhteydessä pelaajia/kuluttajia, jotka eivät ole saaneet voittorahojaan muihin EU:n jäsenvaltioihin sijoittautuneelta ja siellä mahdollisesti myönnetyn lisenssin nojalla toimivalta rahapelioperaattorilta tai joilla on ollut erimielisyyksiä rahapelipalvelusta tehdyn sopimuksen tulkinnasta. Kuluttajien mahdollisuudet saada suojaa tällaisissa rajat ylittävissä rahapeleissä esiintyvissä ristiriitatilanteissa ovat vähäiset.

EU-tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan rahapelialaan ei sovelleta vastavuoroisen tunnistamisen periaatetta. Internetissä toimivien laittomien pelitarjoajien määrä on kuitenkin suuri. Eräistä/tietyistä Euroopan unionin jäsenvaltioihin on sijoittautunut lukuisa joukko pelioperaattoreita, jotka tarjoavat suomenkielisiä rahapelipalveluita ja joilla ei ole lainsäädännössä

edellytettyä lupaa toiminnalleen Suomessa. Ne toimivat ilmoituksensa mukaan ”EU-lisenssin” nojalla - käsite jota ei ole olemassa.

(4) Millaisia mahdollisia kokemuksia teillä on EU:n ulkopuolella rahapeliluvan saaneista sähköisessä ympäristössä toimivista pelioperaattoreista, jotka tarjoavat ja edistävät palvelujaan EU:n jäsenvaltioissa? Mitä mieltä olette näiden pelioperaattoreiden vaikutuksesta EU:n markkinoihin ja kuluttajiin?

Suomen lainsäädännön kannalta rahapelitoiminta on laitonta, jos operaattorilla ei ole laissa edellytettyä rahapelilupaa toiminnalleen Suomessa. Kokemukset liittyvät näin ollen Suomen lainsäädännön kannalta laittomiin toimijoihin, joita ovat Vihreässä Kirjassa erikseen määritellyt harmaat ja pimeät pelioperaattorit. Suomen kannalta ei siten ole merkityksellistä onko tällainen operaattori sijoittautunut EU:n alueelle tai sen ulkopuolelle. Pelaajille tai viranomaisille on erittäin haastavaa erotella, tuleeko pelioperaattori EU:n ulkopuolelta vai EU-alueelta. Internetissä olevien laittomien pelitarjoajien määrä on kuitenkin suuri. Viranomaisiin on ollut yhteydessä pelaajia/kuluttajia, jotka eivät ole saaneet voittorahojaan muihin valtioihin sijoittautuneelta ja siellä mahdollisesti myönnetyn lisenssin nojalla toimivalta rahapelioperaattorilta tai joilla on ollut erimielisyyksiä rahapelipalvelusta tehdyn sopimuksen tulkinnasta. Kuluttajien mahdollisuudet saada suoja tällaisissa rajat ylittävissä rahapeleissä esiintyvissä ristiriitatilanteissa ovat vähäiset. Kysymyksessä tarkoitettujen pelioperaattoreiden toiminta voi siten vaikuttaa haitallisesti sekä EU:n markkinoihin että kuluttajiin.

(5) Millaisia mahdollisia oikeudellisia ja/tai käytännön ongelmia mielestänne aiheutuu kansallisten tuomioistuinten ja Euroopan unionin tuomioistuimen sähköisesti välitettävien rahapelien alalla soveltamasta oikeuskäytännöstä? Onko näiden palvelujen markkinoilla maassanne ja/tai EU:ssa eritoten oikeusvarmuuteen liittyviä ongelmia?

EU-tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ei aiheudu ongelmia, mutta sen huomioimatta jättämisestä aiheutuu. Oikeuskäytännössä on todettu selkeästi, että jokaisella maalla on oikeus järjestää rahapelipolitiikkansa haluamallaan tavalla, kunhan se on EU:n tuomioistuimen oikeuskäytännössä edellytetyllä tavalla yhdenmukainen ja johdonmukainen sisämarkkinoiden periaatteiden kanssa. Yllämainitut periaatteet ovat selkeät. Oikeusvarmuuteen liittyvät ongelmat aiheutuvat siitä, että tietyt jäsenvaltiot eivät noudata EU:n tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmeneviä periaatteita vaan katsovat voivansa myöntää rahapelilisenssejä oman jäsenvaltion rajojen mukaista toimivalta-alueetta laajemmalle alueelle.

(6) Katsotteko, että sähköisesti välitettäviin rahapelipalveluihin sovellettavalla kansallisella lainsäädännöllä ja EU:n johdetulla oikeudella säännellään näitä palveluja riittävällä tavalla? Katsotteko eritoten, että on varmistettu johdonmukaisuus/yhdenmukaisuus toisaalta jäsenvaltioilla tällä alalla olevien yleiseen järjestykseen liittyvien tavoitteiden ja toisaalta voimassa olevien kansallisten toimenpiteiden ja/tai sähköisesti välitettäviä rahapelejä tarjoavien julkisten tai yksityisten pelioperaattoreiden tosiasiallisen käyttäytymisen välillä?

Rahapelialaa ei ole Euroopan unionin tasolla harmonisoitu. EU:n tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenevän periaatteen mukaisesti jokaisella jäsenvaltiolla on oikeus järjestää rahapelipolitiikkansa haluamallaan tavalla eikä vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta sovelleta rahapeliasioissa. Rahapelialaa koskeva sääntely on siten kansallista ja jäsenvaltioiden oikeus oman

lainsäädännön ylläpitämiseen tulee EU:n tasolla tunnustaa ja turvata. Jäsenvaltioilla ei kuitenkaan ole tehokkaita lainsäädännöllisiä keinoja estää laittomien (harmaa + pimeä) toimijoiden rahapelitarjontaa. Direktiiveissä ja niiden johtolauseissa on pääsääntöisesti pelkästään kirjauksia, joilla suljetaan pois direktiivin soveltaminen rahapeleihin. Näin ollen ei voida sanoa, että sekundaarinormistoa olisi olemassa. Laittoman (harmaa + pimeä) pelitoiminnan osalta EU:n tasolla ei ole riittäviä keinoja puuttua siihen.

(7) Miten edellä esitetty sähköisesti välitettävien rahapelipalvelujen määritelmä eroaa kansallisesti esitetyistä määritelmistä?

Suomen arpajaislaissa ei ole erikseen määritelty sähköisesti välitettäviä rahapelipalveluita. Arpajaislain mukaan arpajaisilla tarkoitetaan toimintaa, johon osallistutaan vastiketta vastaan ja jossa osallistuja voi saada kokonaan tai osittain sattumaan perustuvan rahanarvoisen voiton. Rahapelillä tarkoitetaan sellaisia arpajaisia, joista pelaaja voi voittaa rahaa. Rahapelitoiminnalla tarkoitetaan rahapelin toimeenpanoa. Laki koskee kaikkia määritelmän täyttäviä pelejä ja pelilajeja riippumatta siitä, mitä jakelukanavaa käyttäen pelejä tarjotaan. Komission ehdotuksesta jää vaikutelma, että sähköisesti välitettävät pelit eroaisivat reaali maailman (terrestrial) peleistä. Suomen lainsäädännössä lähdetään siitä, että internetissä toimeenpantavat rahapelit on yksi rahapelien jakelukanava. Sähköisesti välitettävien rahapelien toimeenpanolle on rahapeliluvissa asetettu jakelukanavasta johtuvia erityisiä vaatimuksia. On syytä huomata, että Suomen arpajaislaissa arpajaiset (lottery) ovat yläkäsite ja rahapelit (gaming/gambling) on sen alakäsite. Näiden lisäksi rikoslaisissa on määritelty erikseen uhkapelit (gambling). Käännöksestä ja asiayhteydestä riippuen gambling voi olla rahapeli tai uhkapeli.

(8) Katsotaanko viestinten tarjoamat rahapelipalvelut uhkapeleiksi kansallisessa lainsäädännössä? Erotetaanko myyninedistämistarkoituksissa järjestetyt pelit ja rahapelit toisistaan?

Uhkapeli on määritelty rikoslain 17 luvun 16 §:n 2 momentissa. Sen mukaan uhkapelin tunnusmerkistö on seuraava:

Uhkapelillä tarkoitetaan veikkaus-, bingo-, toto- ja vedonlyöntipeliä, raha- tai tavara-arpajaisia ja pelikasinotoimintaa sekä muuta vastaavaa peliä tai toimintaa, jossa voiton saaminen perustuu kokonaan tai osittain sattumaan taikka peliin tai toimintaan osallistuvista riippumattomiin tapahtumiin ja jossa mahdollinen häviö on ilmeisessä epäsuhteessa ainakin jonkun osallistujan maksukykyyn.

Myyninedistämistarkoituksissa järjestetyt pelit ja rahapelit erotetaan Suomessa toisistaan. Myyninedistämistarkoituksessa järjestetyt pelit eli markkinointiarpajaiset arvioidaan hyvän tavan vastaisuutta ja sopimatonta menettelyä koskevien kuluttajansuojalain ja sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annettujen säännösten nojalla. Markkinointiarpajaisissa kuluttaja osallistuu arpajaisiin ostamalla markkinoitavan tuotteen. Rahapelien toimeenpanossa rahapeli itse on myytävä tuote. Rahapelien toimeenpano Suomessa on 31.12.2011 asti sallittua vain valtioneuvoston myöntämän rahapeliluvan nojalla ja 1.1.2012 alkaen laissa mainittujen rahapeliyhteisöjen toimeenpanemina. Markkinointiarpajaisia ei pidetä hyvän tavan vastaisina tai sopimattomina yksinomaan sen perusteella, että niihin voi osallistua vain ostamalla markkinoidun hyödykkeen (kyseinen lainmuutos tulee voimaan 15.6.2011).

Uhkapelin määritelmä kattaa lähtökohtaisesti myös viestinten tarjoamat rahapelipalvelut sekä myyninedistämistarkoituksissa järjestetyt pelit.

(9) Tarjotaanko rahapelaamiseen tarkoitetuissa rahapeliluvan saaneissa pelipaikoissa (esimerkiksi kasinoissa, pelihalleissa tai vedonlyöntitoimistoissa) maassanne rajatylittäviä rahapelipalveluja?

Ei tarjota. Suomen arpajaislain mukaan kiellettyä on rahapelin myyminen tai välittäminen taikka rahapelin markkinointi ulkomaille, jollei se ole sallittua sen valtion tai alueen lainsäädännön mukaan, johon rahapeliä myydään tai välitetään taikka rahapeliä markkinoidaan.

(10) Millaisia keskeisiä etuja/ongelmia liittyy siihen, että sähköisesti välitettävien rahapelipalvelujen alalla EU:ssa sovelletaan pelilupien myöntämiseen samaan aikaan useita erilaisia kansallisia järjestelmiä ja käytäntöjä?

Kansallisen sääntelyn etuna voidaan pitää sitä, että jokainen maa voi itse päättää rahapelijärjestelmänsä ja huomioida täten sääntelyssä alaan liittyvät kansalliset erityispiirteet. Jäsenvaltioiden välillä on eroja moraalisten, uskonnollisten ja kulttuuristen näkökohtien osalta ja nämä erot kuvastuvat erilaisissa kansallisissa rahapelijärjestelmissä ja käytännöissä. Suomessa on johdonmukaisesti pidetty tärkeänä pelaajien oikeusturvaa, väärinkäytösten ja rikosten estämistä sekä rahapelaamisesta aiheutuvien sosiaalisten ja terveydellisten haittojen ehkäisyä. Nämä seikat voidaan ottaa Suomen kansallisessa rahapelijärjestelmässä tehokkaasti huomioon korostamalla kuluttajansuojaa ja oikeusturvanäkökohtia sekä rahapelitoiminnan valvonnan tehokkuutta. EU:n tuomioistuimen oikeuskäytännössä¹ on todettu, että koska kuluttajan ja palvelujen tarjoajan välillä ei ole suoraa yhteyttä, internetin välityksellä pelattavat rahapelit sisältävät palvelujen tarjoajien mahdollisten kuluttajiin kohdistuvien petosten osalta vaaroja, jotka ovat luonteeltaan erilaisia ja vakavampia verrattuna näiden pelien perinteisiin markkinoihin. Kun rahapeliluvat myönnetään kansallisesti, Euroopan Unionin tuomioistuimen rahapelejä koskevassa oikeuskäytännössä määrittelemät kansalliset piirteet tulevat arvioiduksi.

Ongelmana voidaan pitää sitä, että tietyissä jäsenvaltioissa myönnettyjen lisenssien nojalla toimivat rahapeliyhteisöt pyrkivät laajentamaan toimintaansa myös muihin jäsenvaltioihin pelkästään yhdessä jäsenvaltiossa myönnetyn lisenssin nojalla. Tämä on EU:n jäsenvaltioiden suvereniteettiin liittyvä haaste.

(11) Kun huomio kiinnitetään edellä mainittuihin ryhmiin, miten (sähköisiin) rahapelipalveluihin liittyvää kaupallista viestintää säännellään maassanne? Liittyykö tällaiseen rajatylittävään kaupalliseen viestintään erityisiä ongelmia?

Rahapelaamisesta aiheutuvien sosiaalisten ja terveydellisten haittojen ehkäisemiseksi Suomen arpajaislakiin on otettu rahapelien markkinointia koskevat säännökset.

Ilman Suomessa myönnettyä rahapelilupaa toimeenpantujen rahapelien myynti, välittäminen tai tällaisten pelien markkinointi on arpajaislain mukaan edelleen kiellettyä.

Suomessa rahapeliluvan saaneiden rahapeliyhteisöjen ja niiden toimeenpanemien rahapelien markkinointi on lähtökohtaisesti sallittua, jos se tapahtuu vastuullisella tavalla ja tarkoituksessa suunnata kysyntää luvallisiin peleihin. Rahapelin markkinointi ei saa olla aggressiivista myynninedistämistä. Sääntelyä täydentää rahapelitoimintaa valvovan viranomaisen (Poliisihallitus) mahdollisuus kieltää arpajaislain vastainen markkinointi ja asettaa kiellon tehosteeksi uhkasakko.

Luvallisten rahapelien osalta todetaan arpajaislain 14 b §:ssä seuraavaa: Tämän lain nojalla rahapeliluvan saanut rahapeliyhteisö saa markkinoida rahapelejä ja rahapeliyhteisöä, jos

¹ C-42/07, kohta 70.

markkinointi ei edistä sosiaalisia ja terveydellisiä haittoja aiheuttavaa pelaamista ja jos markkinoinnilla ohjataan rahapelien kysyntää tämän lain nojalla harjoitettavaan rahapelitoimintaan. Markkinointia ei saa kohdistaa alaikäisiin. Markkinoinnissa ei saa kuvata runsasta pelaamista myönteisesti taikka pelaamattomuutta tai kohtuullista pelaamista kielteisesti. Rahapelien markkinointi on kielletty sellaisessa televisio- ja radiotoiminnassa, kuvaohjelman elokuvateatterissa tapahtuvassa julkisessa esittämisessä ja julkaisutoiminnassa, joka on suunnattu alaikäisille.

Rahapelien markkinointi on kielletty muualla kuin erityisissä pelisaleissa, pelikasinoissa ja raviradoilla, joihin pelit tai niiden myyntipiste on sijoitettu, jos peleihin on pelisääntöjen vahvistamisen yhteydessä todettu liittyvän erityinen pelihaittojen vaara. Pelaajille voidaan kuitenkin antaa tietoa edellä mainittujen pelien pelikohteista, pelipaikoista, peliehdoista, pelimaksuista, voittojen todennäköisyydestä ja voitoista.

Poliisihallituksen tehtävänä on valvoa, että rahapelien markkinoinnissa noudatetaan tämän lain ja kuluttajansuojalain (38/1978) säännöksiä. Rahapeliyhteisön on annettava vuosittain sisäasiainministeriölle ja Poliisihallitukselle selvitys rahapelien markkinoinnista.

Luvallisten rahapeliyhteisöjen osalta voidaan todeta lisäksi, että ne eivät saa myydä tai välittää taikka markkinoida pelejään ulkomaille jollei se ole sallittua sen valtion tai alueen lainsäädännön mukaan, johon pelejä myydään tai välitetään taikka jossa niitä markkinoidaan (62 § 2 momentti, 2. kohta).

Arpajaislaki on kirjoitettu välineneutraaliksi. Tämä tarkoittaa sitä, että edellä mainitut lain markkinointia koskevia säännöksiä sovelletaan kaikkeen rahapelitoiminnan markkinointiin käytettävästä mediasta riippumatta.

Rahapeliluvan saaneet rahapeliyhteisöt saavat markkinoida toimeenpanemiaan rahapelejä sekä rahapeliyhteisöä itseään tv- ja radiomainoksien sekä lehtimainoksien edellä mainituin rajoituksin. Suomessa ilman arpajaislaissa edellytettyä rahapelilupaa toimivien operaattoreiden Suomen alueelta tapahtuva (tv, radio, suomalaiset painokirjoitukset) kaupallinen viestintä on käytännössä loppunut 1.10.2010 voimaan tulleen lain muutoksen jälkeen.

Kaupallinen verkkoviestintä

Rahapeliyhteisöt, joilla on Suomessa myönnetty rahapelilupa saavat markkinoida tuotteitaan kaupallisella verkkoviestinnällä yllä mainituin rajoituksin (esimerkiksi erityistä pelihaitan vaaraa sisältävistä rahapeleistä saa antaa vain tuoteinformaatiota). Ilman rahapelilupaa toimivat operaattorit eivät saa markkinoida rahapelejä Suomessa. Markkinoinnin katsotaan tapahtuvan Suomessa ainakin, jos markkinointiviestit kohdistuvat suomalaisiin ja ovat nähtävillä Suomessa.

Myynninedistäminen

Myynninedistämiskeinoina alennukset, bonustarjoukset ja rahansiirtobonukset on katsottu aggressiivisina myynninedistämiskeinoina kielletyiksi. Edellä mainituista, sosiaalisten ja terveydellisten haittojen ehkäisemiseksi asetetuista syistä luvalliset rahapelitoimijat eivät Suomessa saa käyttää aggressiivisiä myynninedistämiskeinoja. Laittomien (harmaat + pimeät) rahapelitoimijoiden markkinointi ei täytä näitä Suomen rahapelipolitiikan mukaisesti lainsäädännössä asetettuja edellytyksiä. Toisaalta Suomen viranomaisilla ei ole mahdollisuutta puuttua laittomien toimijoiden ulkomailta Suomeen tapahtuvaan arpajaislain vastaiseen markkinointiin.

Suoramarkkinointi

Rahapelien suoramarkkinoinnista ei ole erikseen säännöksiä, vaan edellä mainittuja arpajaislain markkinointia koskevia säännöksiä sovelletaan myös suoramarkkinointiin. Suoramarkkinointi on lähtökohtaisesti sallittua, mutta suoramarkkinointi ei määrältään tai laadultaan saa olla aggressiivista myyninedistämistä, eikä erityisiä pelihaitan vaaraa sisältävistä peleistä saa antaa muuta kuin tuoteinformaatiota.

Sponsorointi

Sponsorointi tuo rahapeliyhteisölle kaupallista näkyvyyttä ja kuuluu markkinoinnin käsitteen alle. Sponsorointi on edellä mainituin perustein ja rajoituksin sallittua Suomessa rahapeliluvan saaneille rahapeliyhteisöille. Ilman rahapelilupaa toimivien rahapeliyhteisöiden Suomessa tapahtuva markkinointi, sponsorointi mukaan lukien, on arpajaislain mukaan kiellettyä ja rikoslain mukaan rangaistavaa.

Muista EU:n jäsenvaltioista Suomeen lähetettävät suomenkieliset tv-ohjelmat, mainokset sekä Suomen ulkopuolella sijaitsevista palvelimista Suomeen lähetettävään suomenkieliseen verkkoviestintään ja muuhun myyninedistämiseen liittyy erityisiä ongelmia, koska Suomen viranomaisten ei ole mahdollista puuttua tällaiseen kansallisesti aggressiiviseksi ja kielletyksi katsottuun, sosiaalisia ja terveydellisiä haittoja edistävään pelaamiseen yllyttävään, laittomaan (= harmaat + pimeät toimijat) markkinointiin. Kyseisten rahapelien markkinointi ei määrältään, sisällöltään ja perusteiltaan täytä Suomen rahapelipolitiikassa ja lainsäädännössä asetettuja edellä mainittuja vaatimuksia ja näin ollen tällaiseen rajat ylittävään laittomaan kaupalliseen viestintään liittyy erityisiä ongelmia.

(12) Onko sähköisesti välitettäviin rahapelipalveluihin liittyvistä maksujärjestelmistä annettu erityisiä kansallisia säännöksiä? Miten arvioisitte niitä?

Sähköisesti välitettävistä rahapelipalveluihin liittyvistä maksujärjestelmistä ei ole annettu erityisiä kansallisia säännöksiä, koska Suomen arpajaislaki on kirjoitettu välineneutraaliksi. Tämän mukaan lain säännökset koskevat kaikkea arpajaistoimintaa, rahapelit mukaan lukien, riippumatta siitä millä teknisellä tavalla toimintaa harjoitetaan. Arpajaislain mukaan arpajaisia, rahapelit mukaan lukien, ei saa toimeenpanna siten, että niihin voidaan osallistua velaksi.

Lisäksi rahapelien pelisäännöt vahvistava sisäasiainministeriö on sääntöjen vahvistamisen yhteydessä asettanut vuorokauden aikaan sidotut rajoitukset rahansirroille asiakkaan pankkitililtä pelitilille sekä euomääräiset rajoituksia sille, kuinka paljon pelaaja voi vuorokauden aikana hävitä.

Luottolaitostoiminnasta annetun lain (121/2007) mukaan Suomessa rahapeliluvan saaneen rahapeliyhteisön asiakkaan rahapeliyhteisössä olevalla pelitilillä saa olla enintään 3000 euroa.

Edellä mainittujen säännösten tarkoituksena on estää väärinkäytöksiä ja rikoksia sekä vähentää pelaamisesta aiheutuvia sosiaalisia haittoja. Säännökset toimivat hyvin ja Suomessa rahapeliluvan saaneet rahapeliyhteisöt noudattavat niitä.

(13) Ovatko pelitilit välttämättömiä sääntöjen noudattamisen valvonnan ja pelaajien suojelun kannalta?

Suomessa on katsottu, että pelitilit ovat välttämättömiä sääntöjen noudattamisen valvonnan ja pelaajien suojelun kannalta, sillä niillä voidaan säännellä esim. pelitilin talletusmäärän suuruutta ja tätä kautta puuttua pelaamisen määrään sekä haitallisiin vaikutuksiin. Tällä hetkellä pelitilin yläraja

on 3000 euroa. Pelitilit myös mahdollistavat asiakkaalle oman pelaamisen määrän seurannan sekä mahdollistavat viranomaisen asettamien vuorokausikohtaisten euromäärien ja talletusten vuorokaudenaikaan liittyvien rajoitusten noudattamisen. Pelitilien käytöllä on myös velaksi pelaamista estäviä vaikutuksia.

(14) Millaisia kansallisia sääntöjä ja käytäntöjä sovelletaan asiakkaiden henkilöllisyyden todentamiseen? Sovelletaanko näitä sääntöjä ja käytäntöjä sähköisesti välitettäviin rahapelipalveluihin? Ovatko ne tietosuojasääntöjen mukaisia? Miten arvioisitte näitä säännöksiä? Liittykö asiakkaiden henkilöllisyyden todentamiseen rajatylittävissä tilanteissa erityisiä ongelmia?

Arpajaislain 14 a §:n mukaan rahapeliyhteisö taikka elinkeinonharjoittaja tai yhteisö, joka välittää rahapeleihin liittyviä osallistumisilmoituksia ja -maksuja tai luovuttaa tilan raha-automaattien käytettävänä pitämiseen, ei saa antaa alle 18-vuotiaan pelata rahapelejä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä pelaajan täysi-ikäisyyden varmistamistavoista. Rahanpesun ja terrorismin estämiseen ja selvittämiseen liittyvästä asiakkaan tunnistamisvelvollisuudesta säädetään rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetussa laissa. Suomessa rahapeliluvan nojalla rahapelitoimintaa harjoittavat rahapeliyhteisöt tunnistavat kaikki sähköisesti välitettäviä pelejä pelaavat asiakkaansa. Arpajaislain 14 a §:ssä säädetään rahapelien pelaamiselle 18 vuoden ikäraja. Rahapeliyhteisöt ja/tai asiamiehet, joiden tiloihin pelien myyntipiste on sijoitettu tarkistavat ns. "kivijalkapeleissä" pelaajien ikärajan aina, jos pelaaja vaikuttaa alle 23-vuotiaalta. Lisäksi arpajaislain 14 b §:ssä säädetään, että Suomessa rahapeliluvan saaneet rahapeliyhteisöt eivät saa myydä tai välittää taikka markkinoida pelejään ulkomaille, jollei se ole sallittua sen valtion tai alueen lainsäädännön mukaan, johon pelejä myydään tai välitetään taikka jossa niitä markkinoidaan. Edellä mainituin perusteiden sähköisen pelaamisen edellytyksenä on rekisteröityminen rahapeliyhteisön asiakkaaksi. Rekisteröityminen on mahdollista henkilölle, jolla on suomalainen henkilötunnus ja pysyvä osoite Suomessa. Rekisteröityessään asiakas antaa suostumuksensa sille, että peliyhteisö voi tarkistaa asiakkaan henkilöllisyyden ja tiedot viranomaisen rekisteristä (Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmä). Henkilöllisyyden ja osoitetietojen tarkistaminen perustuu arpajaislakiin sekä lakiin rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä. Suomessa laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä on ulotettu koskemaan kaikkea rahapelaamista. Kaikki Suomessa rahapeliluvan saaneet rahapeliyhteisöt tarkistavat tiedot sekä rekisteröitymisen yhteydessä että säännöllisesti tietojen muuttumisen varalta asiakassuhteen kestäessä. Arpajaislain mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä pelaajan täysi-ikäisyyden varmistamistavoista.

Rajat muista maista Suomeen päin ylittävissä tilanteissa henkilöllisyyden todentamiseen liittyy erityisiä ongelmia. Laittomat (harmaiden + pimeiden markkinoiden) toimijat eivät tarkista asiakkaiden henkilöllisyyttä viranomaisen rekisteristä eivätkä noudata kansallisen rahapelipolitiikan linjauksia ja lainsäädäntöä.

(15) Onko teillä näyttöä siitä, että edellä mainitut tekijät ovat kytköksissä siihen, että sähköisesti välitettävien rahapelien pelaaminen muuttuu ongelmapelaamiseksi tai liialliseksi pelaamiseksi, ja/tai siitä, että niillä olisi tässä yhteydessä keskeinen asema? (Asettakaa nämä mahdollisuuksien mukaan tärkeysjärjestykseen)

Näyttöä on siitä, että ainakin edellä mainitut tekijät ovat kytköksissä ongelmapelaamisen syntymiseen, mutta näiden lisäksi voi olla myös muita tekijöitä, joilla on vaikutusta pelaamisen määrään ja laatuun. Esimerkiksi on tutkimustietoa siitä, että rahapelien pelaamisen aloittaminen

nuorena lisää aikuisiällä esiintyviä peliongelmiä. Lisäksi on todettava, että toisin kuin Vihreässä Kirjassa esitetään, kaupallinen viestintä ei vaikuta ainoastaan haavoittuviin ryhmiin, vaan on omiaan johdattamaan myös ns. normaalin aikuisväestön pelaamaan rahapelejä liiallisesti (ks. viitteet vastauksen lopussa). Sähköisessä peliympäristössä tekijöiden vaikutus on vielä voimakkaampi, kuin muunlaisessa rahapelaamisessa. Sähköisessä peliympäristössä pelaaminen on tehty mahdollisimman vaivattomaksi ajan, paikan ja maksamisen kannalta.

Tutkimusten mukaan peliongelmiä aiheuttavat erityisesti sellaiset pelityypit, joissa on nähtävillä seuraavia piirteitä: a) pelin tahti ja intensiteetti ovat korkeat; mitä tiheämpi on peliin osallistumisen (erityisesti panoksen asettamismahdollisuuden) rytmi, sitä suurempi on riski peliongelmiin, b) pelin palkitsevuus on suuri; mitä korkeampi on voiton saamisen todennäköisyys (palautusprosentti), sitä vahvempi on houkutus yrittää voittaa hävitty raha takaisin, c) voiton välittömyys on lähellä. Kun voitto on välittömästi käytettävissä uuteen panostukseen, tämä voi ruokkia pakonomaista pelaamista, d) taidon ja osallistumisen merkitys nousee esiin (todellinen tai kuvitteellinen voitonmahdollisuuden paraneminen tiedon ja/tai vuorovaikutteisen osallistumisen muodossa lisää riippuvuusriskiä kontrollin tunteen voimistuessa). (Kinnunen Jani: Verkkorahapelaamisen muodonmuutos 2010; Määttä Kalle 2008: Etärahapelien sääntelystä; Woods, Griffiths, Parke 2006: Internet gambling: An overview of psychosocial impacts; Heikkilä, Laine, Salokoski 2009: Rahapelien haitta-arviointi 2009; Halme Jukka 2007: Overseas Internet poker and problem gambling in Finland 2007; Binde Per 2009: Vilka är de mest riskfyllda spelen)

(16) Onko teillä näyttöä siitä, että edellä mainituilla välineillä on keskeinen asema ja/tai ne ovat tehokkaita sähköisesti välittäviin rahapeleihin liittyvän ongelmapelaamisen ennaltaehkäisemisessä tai rajoittamisessa? (Asettakaa nämä mahdollisuuksien mukaan tärkeysjärjestykseen)

Lähtökohtaisesti kaikilla edellä mainituilla välineillä on vaikutusta ongelmapelaamisen ennaltaehkäisemisessä ja rajoittamisessa. Kuitenkin seuraavista välineistä voidaan erityisesti mainita seuraavaa:

Ikäraajat

Iällä, jolloin pelaaminen aloitetaan on todettu olevan vaikutusta myöhemmällä iällä esiintyviin peliongelmiin. Mitä nuorempana pelaaminen on aloitettu, sitä todennäköisemmin pelaamisesta aiheutuu ongelmia aikuisiällä. Näin ollen pelaamiselle asetuilla ikärajoilla on keskeinen asema ongelmapelaamisen ennaltaehkäisemisessä ja rajoittamisessa. Suomessa rahapelaamiselle on asetettu 18 vuoden ikäraja.

Pelaamisen rajoittaminen

Mark Griffithsin tutkimusten mukaan pelaajan mahdollisuus rajoittaa itse pelaamistaan on tehokas keino vaikuttaa peliongelmiin syntyyn ennaltaehkäisevästi. Valtaosa pelaajista, joilla ei ole peliongelmaa toimii vastuullisesti. Mahdollisuus tai pakko asettaa rajat omalle pelaamiselleen edesauttaa pelaajia tiedostamaan omat taloudelliset ja ajalliset resurssinsa omalle pelaamiselleen. Suomessa sähköisesti välitettävissä raha-arpajaisissa, veikkaus- ja vedonlyöntipeleissä sekä raha-automaateissa ja kasinopeleissä pelaajalla on mahdollisuus asettaa pelaamiselleen raha- ja/tai aikamääräiset rajoitukset. Näiden lisäksi viranomaiset ovat asettaneet ehdottomat rahamääräiset rajat tietyille rahapeleille. Konkreettista näyttöä on siitä, että rahamäärään ja/tai aikaan perustuvat rajoitukset ovat tarpeen, koska osa asiakkaista pelaa itse asetettuihin rajoihin asti. Pelaajilla on myös mahdollisuus testata omaa pelikäyttäytymistään sekä käyttää pelaamisen hallinnan sivustoa.

Luottokorttien käyttökielto

Rahapeleihin liittyvä rahavoiton mahdollisuus tekee niistä muita pelejä houkuttelevamman. Tämän takia Suomen lainsäädännön mukaan rahapeliyhteisöt eivät saa tarjota pelejä velaksi pelattaviksi. Pelit on lisäksi rakennettu tavalla, että niihin sisältyy pelaajaa koukuttavia ominaisuuksia (läheltä piti -tilanteet, nopea pelitahti). Luottokorttipelaamisen kieltäminen on yksi keskeinen väline ongelmapelaamisen ennaltaehkäisyssä ja rajoittamisessa.

Muut - kaupallisen viestinnän rajoitukset, rekisteröitymisbonusten käyttö.

Siltä osin kuin pelejä on mahdollista kokeilla ilmaiseksi, tulee pelien antaa todenmukainen kuva peleistä: pelien tulee olla ulkoasultaan, pelitahdiltaan, voittosuhteeltaan ja kaikilta muilta kuin rahavoittoa koskevilta ominaisuuksiltaan vastaava kuin maksullisten pelien, jotta asiakas voi saada todenmukaisen kuvan maksullisen pelin ominaisuuksista ja omista voitonmahdollisuuksistaan. Muilla tavoin järjestetyt ilmaisapelit lisäävät ongelmapelaamista.

Kaupallisen viestinnän rajoitusten tulee kohdistua niin viestinnän määrään kuin sisältöön.

Arpajaislain 14b §:ssä todetaan, että rahapelien markkinointi on kielletty muualla kuin erityisissä pelisaleissa, pelikasinoissa ja raviradoilla, joihin pelit tai niiden myyntipiste on sijoitettu, jos peleihin on pelisääntöjen vahvistamisen yhteydessä todettu liittyvän erityinen pelihaittojen vaara. Pelisääntöjä vahvistettaessa erityinen pelihaittojen vaara on todettu pääosassa netti-pelejä. Markkinointia ei saa kohdistaa alaikäisiin. Markkinoinnissa ei saa kuvata runsasta pelaamista myönteisesti taikka pelaamattomuutta tai kohtuullista pelaamista kielteisesti. Rahapelien markkinointi on kielletty sellaisessa televisio- ja radiotoiminnassa, kuvaohjelman elokuvateatterissa tapahtuvassa julkisessa esittämisessä ja julkaisutoiminnassa, joka on suunnattu alaikäisille.

Markkinointi ei saa edistää sosiaalisia ja terveydellisiä haittoja aiheuttavaa pelaamista. Markkinointia ei saa kohdistaa alaikäisiin. Markkinoinnissa ei saa kuvata runsasta pelaamista myönteisesti taikka pelaamattomuutta tai kohtuullista pelaamista kielteisesti. Rahapelien markkinointi on kielletty sellaisessa televisio- ja radiotoiminnassa, kuvaohjelman elokuvateatterissa tapahtuvassa julkisessa esittämisessä ja julkaisutoiminnassa, joka on suunnattu alaikäisille.

(17) Onko teillä näyttöä (esimerkiksi tutkimuksia, tilastotietoja) ongelmapelaamisen laajuudesta kansallisella tai EU:n tasolla?

Ongelmallista pelaamista esiintyy eritasoisena. Tarkkoja rajoja, riskipelaamisen, ongelmapelaamisen ja peliriippuvuuden välille on vaikea vetää. Kansainvälisesti käytössä on useita ongelmapelaamisen arviointiin kehitettyjä mittareita. Suomessa usein käytetään näistä tunnetuinta SOGS-R (South Oaks Gambling Screen)-kysymyspatteristoa. Mittarin pohjana on käytetty DSM - tautiluokitusta. SOGS- pisteet vaihtelevat 3-4 välillä, jos henkilöllä on ongelmia pelaamisen hallinnassa. Enemmän kuin viisi pistettä viittaa peliriippuvaisuuteen.

Suomalaisten rahapelaamista ja rahapeliongelmia on kartoitettu väestökyselyiden avulla. Vuonna 2007 tehdyn tutkimuksen tietojen mukaan viimeisen kahdentoista kuukauden aikana peliongelmistä oli kärsinyt 130 000 pelaajaa, joka on noin 3 % väestöstä. Peliriippuvaisia näistä on noin 42 000 eli 1 % väestöstä. Seuraava väestökysely toteutetaan syksyllä 2011.

Suomalaiset kuluttavat rahapeleihin varsin paljon rahaa vertailtaessa eri maissa tapahtuvaa rahapelaamista. (Hyvinvointi katsaus 4/2006; Suomalaisen rahapelaamisen vuosikirja 2009; Meyer, Hayer, Griffins; Problem gambling in Europe 2009).

Ongelmapelaamista koskevien tutkimusten osalta on huomioitava, että sähköisesti välitettävien rahapelien osalta pelaamisesta aiheutuvat ongelmat näkyvät sen maan tilastoissa, jossa pelaajat ovat eivätkä siinä maassa, jossa pelin operaattori sijaitsee.

(18) Onko olemassa hyväksytyjä tutkimuksia tai näyttöä siitä, että sähköinen rahapelaaminen olisi todennäköisesti enemmän tai vähemmän haitallista kuin muut rahapeli muodot sellaisia yksilöitä ajatellen, jotka ovat alttiita patologiselle pelaamiselle?

Sähköinen rahapelaaminen on enemmän haitallista, koska sähköistä pelaamista hallitsee nopea rytmisyys ja mahdollisuus pelata ympäri vuorokauden.

(19) Onko näyttöä siitä, minkätyyppiset sähköisesti välitettävät rahapelit ovat kaikkein ongelmallisimpia tässä suhteessa?

Nopearytmiset pelit ovat kaikkein ongelmallisin pelityyppi, mitä lyhyempi aika on pelin ja pelipanoksen asettamisen välillä, sitä suurempi riski syntyy. (ks. kysymys 15).

Tutkimusten mukaan peliongelmiä aiheuttavat erityisesti sellaiset pelityypit, joissa on nähtävillä seuraavia piirteitä: a) pelin tahti ja intensiteetti ovat korkeat; mitä tiheämpi on peliin osallistumisen (erityisesti panoksen asettamismahdollisuuden) rytmi, sitä suurempi on riski peliongelmiin, b) pelin palkitsevuus on suuri; mitä korkeampi on voiton saamisen todennäköisyys (palautusprosentti), sitä vahvempi on houkutus yrittää voittaa hävitty raha takaisin, c) voiton välittömyys on lähellä. Kun voitto on välittömästi käytettävissä uuteen panostukseen, tämä voi ruokkia pakonomaista pelaamista, d) taidon ja osallistumisen merkitys nousee esiin (todellinen tai kuvitteellinen voitonmahdollisuuden paraneminen tiedon ja/tai vuorovaikutteisen osallistumisen muodossa lisää riippuvuusriskiä kontrollin tunteen voimistuessa).

(20) Mitä kansallisella tasolla on tehty ongelmapelaamisen ennaltaehkäisemiseksi? (Esimerkiksi varhainen havaitseminen)

Arpajaislain muutokset tulivat voimaan lokakuussa 2010, siinä keskeiseksi tavoitteeksi määriteltiin ongelmien ennaltaehkäisy. Arpajaislain muutoksella tiukennettiin rahapelaamisen ikärajoja ja markkinoinnin rajoituksia.

Lainsäädännöllä pelaamiselle on asetettu rajoja, joilla pyritään estämään pelihaittoja. Peliklinikka on erikoistunut rahapeliongelmiin. Se palvelee pelaajia, heidän läheisiään ja heitä auttavia ammattilaisia. Palvelut ovat maksuttomia ja helppoja käyttää. Suurin osa Peliklinikan palveluista on myös valtakunnallisia.

(21) Onko rahapeliriippuvaisuuteen saatavilla maassanne hoitoa? Jos on, missä määrin sähköisessä ympäristössä toimivat rahapelioperaattorit osallistuvat tällaisten ennaltaehkäisevien toimien ja eri hoitomuotojen kustannuksiin?

Suomen arpajaislain mukaan arpajaisiin osallistumisesta aiheutuvia ongelmia on seurattava ja tutkittava sekä niitä on ehkäistävä ja kehitettävä hoitoa rahapeliongelmaisille (52 §). Toiminnasta vastaa sosiaali- ja terveysministeriö. Rahapeliyhteisöjen tulee korvata valtiolle rahapeliongelmiin hoidon kehittämisestä aiheutuvat kustannukset. Suomessa on saatavilla maksutonta hoitoa rahapeliriippuvuuteen. Päävastuu ihmisten hyvinvoinnista ja myös peliongelmiin ehkäisystä ja hoidosta kuuluu suomalaisessa järjestelmässä kunnille. Järjestelmää rahoitetaan verovaroin.

Suomessa rahapeliluvan saaneet toimijat rahoittavat valtakunnallista peliongelmaisille tarkoitettu palvelevaa puhelinta Peluuria.

Syksyllä 2010 avattiin rahapeliiongelmiin hoitoon erikoistunut ensimmäinen Peliklinikka, joka palvelee pelaajia, heidän läheisiään ja ammattilaisia. Palvelut ovat maksuttomia ja helppoja käyttää. Yksi Peliklinikan tehtävistä on levittää peliongelmiin liittyvää erityisosaamista. Peliklinikka tekee laaja-alaista yhteistyötä, jotta sekä kuntien peruspalvelujen työntekijät että muut asiantuntijat voivat kasvattaa osaamistaan. Yhteistyötä tehdään muun muassa tarjoamalla ammattilaisille suunniteltuja palveluja tai osallistumalla koulutuksen järjestämiseen. Peliklinikalla avohoidon, palvelevan puhelimen -Peluurin - sekä matalan kynnyksen info- ja tukipiste Tiltin asiantuntijat tarjoavat ammattilaisten tukipalveluja. Näillä palveluilla pyritään tukemaan henkilöitä, jotka työssään auttavat pelaajia ja heidän läheisiään.

(22) Missä määrin kansallisessa lainsäädännössä vaaditaan tällä alalla huolellisuusvelvoitteen täyttämistä? (Esimerkiksi sähköisessä ympäristössä pelaavien pelaajien käytöksen tarkkailu todennäköisen patologisen pelaamisen havaitsemiseksi)

Suomessa rahapeliluvan saaneiden rahapeliyhteisöjen sähköisiä pelejä voivat pelata vain suomalaisen henkilötunnuksen omaavat Suomessa asuvat henkilöt. Sähköisessä ympäristössä kaikki pelaajat tunnustetaan ja rekisteröidään. Vaatimus pelaajien rekisteröitymisestä mahdollistaa sekä pelaajan itselleen asettamat että peliyhteisöjen tai viranomaisten asettamat pelaamisen rajoitukset.

Sosiaali- ja terveysministeriöllä on arpajaislain 52 §:n mukaan arpajaisten (mukaan lukien rahapelit) toimeenpanosta aiheutuvien ongelmien seuranta- ja tutkimusvelvoite sekä velvoite ongelmien ehkäisyyn ja hoidon kehittämiseen.

Rahapeliyhteisöjen tulee korvata valtiolle edellä mainitusta toiminnasta aiheutuvat kustannukset sen mukaan kuin siitä erikseen säädetään.

Rahapelien haittojen määrittämistä varten on perustettu työryhmä, jonka tehtävänä on määrittellä menetelmä rahapelien haitallisuuden arvioimiseksi ennen pelien tuotantoon ottoa sekä tuotannon aikana. Menetelmän perusteella arvioidaan liittykö peleihin erityistä pelihaitan vaaraa.

(23) Ovatko ne ikäraajat, joita maassanne tai muissa jäsenvaltioissa sovelletaan sähköisesti välitettäviin rahapelipalveluihin pääsyyn, mielestänne riittävät tavoitteiden saavuttamiseksi?

Arpajaislain muuttamisesta annetun lain nojalla kaikkien suomalaisten rahapelien yleinen alaikäraja on 18 vuotta. Ikärajamuutokset tulivat voimaan 1.10.2010. Pelataksaan Suomessa rahapeliluvan saaneen rahapeliyhteisön sähköisesti välittämiä rahapelejä, tulee pelaajan rekisteröityä kyseisen rahapeliyhteisön pelipalveluun. Kaikkien asiakkaiden tiedot tarkistetaan viranomaisen rekisteristä ja näin ikäraajat ovat pitävät Suomessa rahapeliluvan saaneiden toimijoiden sähköisesti välittämässä rahapeleissä. Ikärajaa on Suomessa pidetty riittävänä. Päätöksenteko määrittyy kansallisesta rahapelipolitiikasta ja päätöksenteon pohjana toimivat kunkin jäsenvaltion omat tavoitteet, näkökohdat ja kansalliset erityispiirteet.

(24) Onko sähköisessä ympäristössä pelaavien ikä tarkastettava ja kuinka tällainen tarkastus tehdään verrattuna reaaliympäristössä toimivien pelipaikkojen mahdollisuuksiin tarkastaa ikä henkilökohtaisesti?

Sähköisessä ympäristössä pelaajan ikä ja osoite tarkistetaan aina viranomaisen rekisteristä (väestötietojärjestelmä). Reaaliympäristössä ikäraajatarkastuksia tehdään niissä tapauksissa, joissa asiakas vaikuttaa alle 23 vuotiaalta.

Sähköisessä ympäristössä toimeenpannuissa peleissä pelaajalla on mahdollisuus saada tietoa pelaamisestaan ja seurata pelaamistaan. Myös vastaavat työkalut omaehtoisten rajojen asettamiseen ovat jo eräissä peleissä käytössä. Lisäksi viranomainen on asettanut euromääräiset rajoitukset erälle sähköisessä ympäristössä pelattaville peleille.

(25) Kuinka rahapelipalveluihin liittyvää kaupallista viestintää säännellään kansallisella tai EU:n tasolla alaikäisten suojelemiseksi? (Esimerkiksi rajoitukset, jotka koskevat myyninedistämistarkoituksessa järjestettyjä sähköisiä kasinopelejä, urheilusponsorointia, tuotemyyntiä (esimerkiksi kopiopelipaitoja ja tietokonepelejä) sekä verkkoyhteisöpalvelujen tai videonjakelupalvelujen käyttöä markkinointitarkoituksissa)

Ks. vastaus 16. Arpajaislain 14b §:ssä on nimenomainen kielto kohdentaa mainontaa alaikäisiin.

Arpajaislain 62 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan kiellettyä on arpojen myyminen tai välittäminen ilman tässä laissa edellytettyä lupaa toimeenpantuihin arpajaisiin tai tällaisten arpajaisten markkinointi.

(26) Millaisia kansallisia säännöksiä, jotka koskevat rahapelilupa- ja kaupallista viestintää, sovelletaan sähköisesti välitettäviin rahapelipalveluihin näiden riskien hillitsemiseksi ja haavoittuvien kuluttajien suojelemiseksi? Miten arvioisitte näitä säännöksiä?

Kaupallisen viestinnän osalta viitataan kohtaan 16. Lisäksi rahapeliluvassa todetaan sähköisesti välitettävistä peleistä seuraavaa:

Sähköisesti välitettävien rahapelien toimeenpanolle asetetaan seuraavat perusvaatimukset:

a) Alle 18-vuotiaan ei saa antaa pelata sähköisesti välitettäviä rahapelejä.

b) Sähköisesti välitettävien rahapelien pelaajan henkilöllisyys ja hänen asuinpaikkansa on todennettava pelaajan täysi-ikäisyyden ja muun valtion tai alueen lainsäädännön alueellisen soveltamisalan kunnioittamisen varmistamiseksi.

c) Yhtiön pelijärjestelmän on mahdollistettava valvontaviranomaisen valvontajärjestelmän siihen kytkeytyminen.

d) Yhtiön pelijärjestelmän on mahdollistettava sähköisesti välitettävien rahapelien osalta pelaamisen seuranta sekä peli- ja pelaajakohtaisten rajoitusten asettaminen.

Vahvistettavilla pelisäännöillä annetaan tarkempia pelilaji-, pelityyppi- tai pelikohtaisia määräyksiä pelaamisesta aiheutuvien sosiaalisten ja terveydellisten haittojen vähentämiseksi ja eri rahapeliyhteisöjen pelien riittävästi toisistaan eroamiseksi. Yhtiön tulee liittää sähköisesti välitettävien rahapelien pelisääntöjen vahvistamista koskevaan hakemukseensa selvitys niistä toimenpiteistä, joihin se on ryhtynyt pelihaittojen vähentämiseksi.

Lisäksi rahapeliyhteisöt ovat asettaneet itselleen eettisiä normeja. On myös olemassa erilaisia tapoja, miten pelaamisen riskeistä viestitetään. Rahapeliyhteisöjen sivuilla on muun muassa linkit peliongelmista auttavan Peluurin internetsivulle.

(27) Onko tiedossanne tutkimuksia ja/tai tilastotietoja sähköiseen rahapelaamiseen liittyvistä petoksista?

Ei ole tiedossa.

(28) Sovelletaanko maassanne pelivälineiden, satunnaislukugeneraattoreiden tai muun ohjelmiston valvontaan, standardisointiin ja sertifiointiin liittyviä sääntöjä?

Sääntöjä sovelletaan sähköisesti välitettäviin raha-arpajaisiin, veikkaus- ja vedonlyöntipeleihin sekä sähköisesti välitettäviin raha-automaattipeleihin ja kasinopelitoimintaan. Kaikki arvonnoissa käytettävät laitteet ja niiden sisältämät ohjausohjelmistot sekä erilliset arvontaohjelmistot ovat pelitoimintaa valvovan Poliisihallituksen arpajaishallinnon hallussa ja Poliisihallituksen riippumattomilla tarkastuslaitoksilla testauttamia. Raha-automaattien käytettävänä pitämiseen, kasinopelitoiminnan harjoittamista ja pelikasinotoimintaa harjoittavan Raha-automaattiyhdistyksen sähköisesti välitettävien pelien osalta laitteet ja ohjelmistot ovat ulkopuolisten testaamat.

(29) Mitkä ovat mielestänne parhaat käytännöt ehkäisemään erityyppisiä petoksia (joihin pelioperaattorit syyllistyvät pelaajia kohtaan, pelaajat pelioperaattoreita kohtaan ja pelaajat toisiaan kohtaan) ja valitusmenettelyjen apuna?

Rahapelien toimeenpanoa valvotaan peleihin osallistuvien oikeusturvan takaamiseksi, väärinkäytösten ja rikosten estämiseksi sekä rahapeleistä aiheutuvien sosiaalisten haittojen vähentämiseksi. Viranomaisten valvonta kohdistuu lähtökohtaisesti pelien toimeenpanijaan, pelaajien valvonta on rahapeliyhteisöjen velvollisuus. Olemassa olevia parhaita käytäntöjä ovat kattavat tietotekniset valvontajärjestelmät, rahapelien operoinnin valvonta sekä pelikäyttäytymistä koskeva hälytysjärjestelmä. Lisäksi Suomessa pelaajan oikeuksia turvaa mahdollisuus saada valvovan viranomaisen ratkaisusuositus pelaajan ja rahapeliyhteisön voitonmaksua koskevasta erimielisyystilanteesta sekä mahdollisuus saattaa erimielisyyttä koskeva asia tuomioistuinkäsittelyyn.

(30) Millaisia kansallisia sääntöjä sovelletaan urheiluviedonlyönnin kohteiden ja pelitulosten ennakolta sopimisen osalta sähköisessä ympäristössä toimiviin rahapelioperaattoreihin ja urheilutapahtumissa/peleissä osallisina oleviin henkilöihin, jotta nämä kysymykset saataisiin ratkaistua ja eritoten voitaisiin ennaltaehkäistä eturistiriitoja? Onko tiedossanne tutkimuksia tai tietoja tämän ongelman laajuudesta?

Veikkaus Oy on sopinut valtakunnallisten lajiliittojen kanssa, esim. jalkapallon ja jääkiekon osalta, joukkueiden pelaajien pelaamisrajoituksista omiin otteluihinsa. Lajiliittojen tehtävä on hoitaa asia joukkueiden ja tuomareiden kanssa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on uudistamassa liikuntajärjestöjen valtionavun ehtoja niin, että valtionavun saamiseksi edellytettäisiin aktiivista toimintaa sopupelien ja muiden vastaavien väärinkäytösten ehkäisemiseksi. Käytettävissä ei ole tarkempia tietoja siitä, mitä tutkimuksia asiasta on tehty tai kuinka suuri ongelma sinänsä on. Suomessa on juuri tullut esille tapaus, jossa Suomen ulkopuolelta on pyritty operoimaan eräiden ottelutulosten järjestämiseksi osana kansainvälistä organisoitua rikollisuutta.

Lisäksi viittaamme kohdassa 49 annettuun vastaukseen.

(31) Mihin kysymyksiin huomio pitäisi mielestänne ensisijaisesti kohdistaa?

Huomio pitäisi kohdistaa ensisijaisesti yhteistyöhön eri tahojen (kuten EU:n, valtioiden, rikollisuuden ehkäisemisestä vastaavien viranomaisten, urheiluliikkeen, pelioperaattoreiden ym.) kesken. Tärkeää on tiivis yhteistyö ja tiedottaminen sekä koulutus urheilijoiden, seurojen, valtakunnallisten lajiliittojen ja pelintarjoajien kesken sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Tätä kaikkea paraikaa tehdään sekä kehitetään aktiivisesti eri toimijoiden kesken.

Lisäksi viittaamme kohdassa 49 annettuun vastaukseen.

Lisäksi huomiota pitää kohdistaa luotettavaan ja kattavaan valvontajärjestelmään, joka takaa sen, että operointia ei voida manipuloida jälkiä jättämättä. Tällaisessa järjestelmässä valvojakaan ei pääse järjestelmän ytimeen. Näin ollen pystytään todentamaan mitä siellä tapahtuu.

(32) Millaisia riskejä on, että (sähköisen) urheiluviedonlyönnin järjestäjä, joka on tehnyt urheiluseuran tai -liiton kanssa sponsorointisopimuksen, pyrkii vaikuttamaan urheilutapahtuman tulokseen suoraan tai välillisesti saadakseen asiasta hyötyä?

Riskejä on olemassa. Muun muassa sopupelit ovat rikollisten rahanpesussa ja vedonlyöntipetoksissa käyttämä keino.

Yksittäisen seuran sponsorointi voi olla ongelmallista. Kansallisten rahapeliyhteisöjenkin intressissä on säilyttää luottamus urheilutulosten manipuloimattomuuteen.

(33) Millaiset tapaukset ovat osoittaneet, miten sähköistä rahapelaamista voidaan käyttää rahanpesuun?

Tiedossamme ei ole oikeuskäytäntöä rahapesusta liittyen sähköiseen rahapelaamiseen.

(34) Mitkä mikromaksujärjestelmät vaativat erityistä sääntelyä sen vuoksi, että niitä käytetään sähköisesti välitettävissä rahapelipalveluissa?

Kaikki sähköisesti välitettävissä rahapelipalveluissa käytettävät mikromaksujärjestelmät vaativat erityistä sääntelyä, jotta alaikäispelaaminen ja/tai rahapeliin pelaaminen velaksi voidaan tehokkaasti estää. Ikäraajat ja velaksipelaamisen kielto sekä niiden noudattaminen tulee ottaa huomioon.

(35) Onko teillä kokemuksia ja/tai näyttöä parhaista käytännöistä rahanpesun havaitsemiseksi ja torjumiseksi?

Rahanpesudirektiivi koskee vain pelikasinotoimintaa, mutta Suomessa lainsäädäntö on ulotettu koskemaan kaikkea rahapeliä paitsi raha-automaattien käytettävänä pitämistä pelikasinon ulkopuolella. Rahapeliyhteisöt ovat velvollisia tekemään ilmoituksen epäilyttävistä liiketoimista, terrorismin rahoittamisen epäilystä. Käytännössä Suomessa rahapeliluvan saaneet rahapeliyhteisöt tekevät säännönmukaisesti ilmoituksen aina kun yksittäisen liiketoimen arvo yhtenä suorituksena tai toisiinsa kytkettyinä suorituksina on yhteensä vähintään 3000 euroa.

(36) Onko näyttöä siitä, että sähköiseen rahapelaamiseen liittyy erityisen huomattava rahanpesun riski, jos tällaisia pelejä järjestetään verkkoyhteisöpalveluissa?

Verkkoyhteisöpalveluissa pelaajia tulee lukuisilta eri sivustoilta. Verkkoyhteisöpalvelun välityksin eri sivustojen kautta tapahtuvassa pelaamisessa kielletyn yhteispelaamisen valvonta on hankalaa eikä mahdollisuutta pelaamiseen liittyvissä verkkoyhteisöpalveluissa tapahtuvasta rahanpesusta voida sulkea pois.

(37) Sovelletaanko sähköisesti välitettäviin rahapeleihin avoimuutta koskevia kansallisia vaatimuksia? Sovelletaanko niitä sähköisesti välitettävien rahapelipalvelujen rajatylittävään tarjontaan ja valvotaanko näiden sääntöjen noudattamista mielestänne tehokkaasti?

Kansallisesti kyllä, mutta ei rajat ulkomailta Suomeen päin ylittävässä laittomassa (harmaiden + pimeiden markkinoiden) toiminnassa.

(38) Onko kansallisella tai EU:n tasolla muita kanavia ohjata tuloja yleisen edun mukaiseen toimintaan?

Ks. vastaus kysymyksen 39 kohdalla.

(39) Onko olemassa erityistä mekanisme, esimerkiksi rahastoa, jolla julkisten ja kaupallisten sähköisesti välitettävien rahapelipalvelujen tuloja ohjattaisiin yhteiskunnan hyväksi?

Erityistä mekanisme nimenomaisesti sähköisesti välitettävien rahapelipalveluiden tuottojen tulouttamiseksi yhteiskunnan hyväksi ei ole. Suomessa kaikki rahapelitoiminnasta saatavat tulot otetaan arviomäärärahana valtion vuotuisen talousarvioon, josta ne tuloutetaan arpajaislaissa määriteltyihin yleishyödyllisiin tarkoituksiin.

Arpajaislain mukaan raha-arpajaisten sekä veikkaus- ja vedonlyöntipelien tuotto käytetään urheilun ja liikuntakasvatuksen, tieteen, taiteen ja nuorisotyön edistämiseen vuosittain valtion talousarvion mukaisesti. Tuoton jakamisesta näiden käyttötarkoitusten kesken säädetään erikseen raha-arpajaisten sekä veikkaus- ja vedonlyöntipelien tuoton käyttämisestä annetulla lailla (1054/2001). Arpajaislain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua raha-arpajaisten sekä veikkaus- ja vedonlyöntipelien tuottoa vastaavat määrärahat otetaan valtion talousarvioon siten, että kokonaistuotosta käytetään:

- 1) 25 prosenttia urheilun ja liikuntakasvatuksen edistämiseen;
- 2) 9 prosenttia nuorisotyön edistämiseen;
- 3) 17,5 prosenttia tieteen edistämiseen;
- 4) 38,5 prosenttia taiteen edistämiseen; ja
- 5) 10 prosenttia 1—4 kohdassa säädettyihin tarkoituksiin valtion talousarviossa vuosittain tarkemmin päätettävällä tavalla.

Raha-automaattien, kasinopelien ja pelikasinotoiminnan tuotto käytetään terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen. Totopelien tuotto käytetään hevoskasvatukseen ja hevosurheilun edistämiseen. Valtion talousarvioon otetaan vuosittain määrärahat, joiden arvioidaan vastaavan

1) raha-arpajaisia sekä veikkaus- ja vedonlyöntipelejä toimeenpanevan rahapeliyhteisön asianomaisen tilikauden voittoa sekä voittovaroista myönnettyistä lainoista kertyviä kuoletuksia ja korkoja,

2) raha-automaatti-, kasinopeli- ja pelikasinotoimintaa harjoittavan rahapeliyhteisön edellisen tilikauden arvioidusta voitosta jaettavaa määrää, sitä edellisen vuoden tilinpäätöksessä vahvistetun voiton ja sitä vastanneen arvion erotusta sekä uudelleen jaettaviksi palautuvia varoja ja

3) totopelejä toimeenpanevan rahapeliyhteisön asianomaiselta vuodelta valtiolle tulouttamaa, valtioneuvoston asetuksella säädettävää osuutta rahapanosten kokonaismäärästä sekä uudelleen jaettaviksi palautuvia varoja.

(40) Palautetaanko tai ohjataan varoja peliriippuvuuden ennaltaehkäisyyn ja hoitoon?

Ongelmien seurannasta ja tutkimuksesta sekä niiden ehkäisyn ja hoidon kehittämisestä vastaa sosiaali- ja terveysministeriö, jolle rahapeliyhteisöt korvaavat tämän toiminnan kustannukset. Vuonna 2010 seurantaan, ehkäisyn ja hoidon kehittämiseen käytettiin 1,416 miljoonaa euroa. Peliyhteisöjen rahoittamaan valtakunnalliseen peliongelmaisten palvelemaan puhelimeen - Peluuriin - käytettiin 300.000 euroa ja Raha-automaattiyhdistys jakoi kansalaisjärjestöille rahapeliiongelmien hoidon ja ehkäisyn kehittämiseen 865 000 euroa.

Suomen arpajaislain mukaan arpajaisiin osallistumisesta aiheutuvia ongelmia on seurattava ja tutkittava. Ongelmien seurannasta ja tutkimuksesta sekä niiden ehkäisyn ja hoidon kehittämisestä vastaa sosiaali- ja terveysministeriö (arpajaislain 52 §). Näin rahaa palautuu ja ohjautuu peliriippuvuuden ennaltaehkäisyyn ja hoitoon (ks. vastaus 21).

Ongelmien seurannasta ja tutkimuksesta sekä niiden ehkäisyn ja hoidon kehittämisestä vastaa sosiaali- ja terveysministeriö. Rahapeliyhteisöt korvaavat valtiolle tässä tarkoitetusta toiminnasta aiheutuvat kustannukset. Päävastuu ihmisten hyvinvoinnista ja myös peliongelmien ehkäisystä ja hoidosta kuuluu suomalaisessa järjestelmässä kunnille. Järjestelmää rahoitetaan verovaroin.

(41) Mikä osuus urheiluedonlyönnistä saaduista sähköisesti välitettävien rahapelien tuloista ohjataan takaisin urheiluun kansallisella tasolla?

Koko urheiluedonlyöntipeleistä saatu tuotto ohjataan opetus- ja kulttuuriministeriölle. Urheilun (liikunnan) saama tuotto on huomattavasti suurempi kuin Veikkauksen urheiluedonlyönnistä sähköisissä kanavissa saama tuotto. Vuonna 2010 viimeksi mainittu tuotto oli noin 37,4 miljoonaa euroa ja opetus- ja kulttuuriministeriön Veikkauksen tuotosta jakama tuki liikunnalle oli kokonaisuudessaan 143,2 miljoonaa euroa.

(42) Voidaanko kaikissa urheilulajeissa järjestää sähköisesti välitettäviä rahapelejä samaan tapaan kuin hevosurheilussa, ja jos voidaan, hyödynnetäänkö tällaisia oikeuksia?

Suomessa vedonlyönti on lain nojalla jaettu urheiluedonlyöntiin ja hevoskilpailukohteiseen vedonlyöntiin. Lähtökohtaisesti kaikkia urheilulajeja voidaan käyttää hevospelien tapaan

vedonlyönnin kohteena. Suomessa Veikkaus Oy on kuitenkin tehnyt periaatteellisen linjauksen, jonka mukaan pelikohteena ei käytetä sellaisia puhtaita arvostelulajeja, joissa tuomari ratkaisee voittajan. Sen sijaan lajit, joissa tuomarin mielipide yhdistyy teknisiin pisteisiin (esim. mäkihyppy, taitoluistelu), voivat olla vedonlyönnin kohteena.

Raha-arpajaisista, veikkaus- ja vedonlyöntipeleistä (mukaan lukien urheiluedonlyöntipelit) saatavista tuotoista ohjataan lain nojalla 25 % urheiluun. Loppuosa tuotoista käytetään liikuntakasvatukseen, tieteen, taiteen ja nuorisotyön edistämiseen. Hevoskilpailukohteisen vedonlyönnin tuotot ohjataan lain nojalla 100 %:sti hevoskasvatukseen ja hevosurheilun edistämiseen. Jakoperusteiden muuttaminen edellyttäisi lakien muuttamista.

(43) Onko myönnetty sellaisia sähköisiä rahapeli oikeuksia, joissa yksinomaisena tähtäimenä on varmistaa toiminnan rehellisyys?

Rahapelitoiminnan harjoittamista varten annettavien lupien yksinomaisena tarkoituksena on turvata toimintaan osallistuvien oikeusturvan takaaminen, väärinkäytösten sekä rikosten estäminen ja pelaamisesta aiheutuvien sosiaalisten haittojen vähentäminen.

(44) Onko näyttöä siitä, että edellä kuvatun kaltainen sähköisesti välitettäviin rahapelipalveluihin liittyvä rajatylittävän vapaamatkustajuuden riski vähentäisi tuloja, joita suunnataan yleisen edun mukaiseen, rahapelituloista riippuvaiseen kansalliseen toimintaan?

Suomalaisen rahapelipolitiikan tavoitteena on taata rahapeleihin osallistuvien oikeusturva, estää rahapeleihin liittyvät väärinkäytökset ja rikokset sekä vähentää rahapeleihin osallistumisesta aiheutuvia sosiaalisia ja terveydellisiä haittoja. Rahapelipolitiikan seurauksena syntyvät tuotot ovat toiminnan suotuisa sivuseuraus. Rahapelipalveluihin liittyvä rajat ylittävä vapaamatkustajuus on omiaan vähentämään yleisen edun mukaiseen toimintaan suunnattavia tuottoja. Sen lisäksi vapaamatkustajuus lisää rahapelitoiminnasta aiheutuvia sosiaalisia ja terveydellisiä haittoja, joiden ehkäisyn ja hoidon kustannuksiin vapaamatkustajat eivät osallistu.

Lukujen osalta viittaamme kysymykseen 2.

(45) Onko avoimuusvelvoitteita, joiden ansiosta rahapelien pelaajat saavat tietoonsa, ohjaavatko rahapelipalvelujen tarjoajat tuloja yleisen edun mukaiseen toimintaan ja kuinka suurista summista on kyse?

Suomessa rahapeliluvan saaneiden laillisesti toimivien rahapelioperaattoreiden toiminnasta saatavien tulojen ohjautuminen on lailla määritetty. Tiedot tuottojen määrästä ja jakautumisesta ovat julkisia ja niistä myös tiedotetaan. Tiedot ovat saatavilla myös rahapeliyhteisöjen vuosikertomuksista. Ks. vastaus 39.

(46) Onko maassanne jokin sääntelyelin? Mikä on sen asema? Millaiset toimivaltuudet ja toiminta-ala sillä on tässä vihreässä kirjassa määriteltyjen sähköisesti välitettävien rahapelipalvelujen suhteen?

Suomessa rahapelipolitiikka ja siihen liittyvät EU-asiat kuuluvat sisäasiainministeriön vastuulle (SM). SM vastaa kansallisen rahapelipolitiikan linjausten valmistelusta ja ohjauksesta sekä niihin liittyvästä säädösvalmistelusta. SM vastaa myös EU:ssa käsiteltävien rahapeli asioiden kansallisesta

valmistelusta, seurannasta, Suomen kannanottojen yhteensovittamisesta muiden hallinnonalojen kantojen kanssa, sekä osallistumisesta rahapelejä koskevaan valmisteluun unionin toimielimissä.

Poliisihallitus vastaa arpajaisten (mukaan lukien rahapelit) toimeenpanon valtakunnallisesta valvonnasta ja arpajaistoiminnan tilastoimisesta.

Sosiaali- ja terveysministeriö vastaa pelaamiseen liittyvien ongelmien seurannasta ja tutkimuksesta sekä niiden ehkäisyn ja hoidon kehittämisestä. STM:lle kuuluu myös RAY:n tuotonjakoasioiden käsittely.

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa totopelien tuotonjakoasioiden käsittelystä.

Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) vastaa raha-arpajaisten sekä veikkaus- ja vedonlyöntipelien tuoton jakamisesta ja Veikkaus Oy:n omistajaohjauksesta.

(47) Pidetäänkö rahapeliluvan saaneista pelioperaattoreista kansallista rekisteriä? Jos pidetään, onko se julkisesti saatavilla? Mikä taho vastaa sen pitämisestä ajan tasalla?

Rahapelit on arpajaislaissa jaoteltu kolmeen ryhmään, ja kunkin ryhmän mukaisten pelien toimeenpanoon on mahdollista antaa kerrallaan vain yksi lupa. Rahapeliluvan antaa ja peruuttaa valtioneuvosto. Tiedot rahapeliluvan haltijoista on julkisesti saatavilla. Suomessa siirrytään 1.1.2012 alkaen toimilupaperusteisista monopoleista legaaliisiin monopoleihin. Yksinoikeuksien haltijoista säädetään lailla.

(48) Millaista rajatylittävää hallinnollista yhteistyötä on tiedossanne tällä alalla ja millaisia erityiskysymyksiä se koskee?

Suomi osallistuu pohjoismaiseen yhteistyöhön ja GREF:n, IAGR:n ja EASG:n toimintaan.

(49) Onko tiedossanne tällaista lisääntyntä yhteistyötä, valistusohjelmia tai varhaisvaroitusjärjestelmiä, joiden tarkoituksena on parantaa toiminnan rehellisyyttä urheilussa ja/tai lisätä muiden sidosryhmien tietoisuutta asiasta?

Veikkaus Oy:llä on ollut vuodesta 2007 lähtien käytössään vilpinehkäisymalli, jonka tavoitteena on pystyä reagoimaan mahdollisiin kotimaisten otteluiden manipulointeihin ja vilppitapauksiin. Ensimmäisenä malli otettiin käyttöön jalkapallossa ja nyt sen käyttöä on laajennettu muihinkin lajeihin. Mallissa on määriteltynä vilpin vaihtoehdot, tavat tunnistaa ja estää vilppi, vastualueet eri toimenpiteissä sekä ohjeet tiedottamisesta.

Kansallisten peliyhtiöiden välillä on Euroopassa toimiva varoitusjärjestelmä European Lotteries Monitoring System (ELMS). Lisäksi FIFAlla (FIFA Early Warning System) sekä UEFAlla (UEFA Betting Fraud Detection System) on vastaavantyylistä toimintaa, jonka tarkoituksena on identifioida sekä minimoida sopupelaamiseen liittyviä riskejä. Näiden tahojen kesken tehdään tiivistä yhteistyötä. Mikäli epäselvyyksiä ilmenee, niin ko. taho on yhteydessä poliisiviranomaisiin, joiden tehtävänä on tutkia varsinaiset rikosepäilyt. Yksityisen sektorin operoijilla on myös vastaavanlaista toimintaa (ESSA).

Tietoisuuden lisäämiseksi Suomessa pyritään kouluttamaan sekä tiedottamaan eri lajiliittoja vedonlyöntiin ja sopupelaamiseen liittyvistä riskeistä.

Kansainvälisesti on Sport Accordin ja EL:n (European Lotteries and Toto Association) sekä WLA:n (World Lottery Association) toimesta aloitettu erityisen urheilun parissa toimivien tahojen koulutusohjelman kehitys, jonka työnimenä on APSI (Awareness Program for Sports Integrity).

Tämän koulutusohjelman tarkoituksena on mahdollisimman laajasti sekä kattavasti lisätä urheilun sisäpiiriläisten (urheilijat, valmentajat, erotuomarit, omistajat etc.) tietoisuutta urheiluväilyöntiin sekä sopupelaamiseen liittyvistä riskeistä. Osana ohjelmaa pyritään kansainvälisellä tasolla luomaan eri lajiliitoille heidän urheilulajiinsa sopivat eettiset säännöt.

Edellä mainittujen toimenpiteiden lisäksi käydään keskustelua erillisen urheilun moraalisen koskemattomuuden suojelemiseen (sports integrity) tähtäävän työryhmän perustamisesta. Tämän ryhmän työ osaltaan tukisi yllä mainitun APSI ohjelman täytäntöönpanoa.

(50) Sovelletaanko kansallisella tasolla jotain edellä mainituista menetelmistä tai joitain muita teknisiä keinoja rajoittamaan sähköisesti välitettävien rahapelipalvelujen saatavuutta tai maksupalveluja? Onko tiedossanne mahdollisia rajatylittäviä aloitteita, joilla pyritään tällaisten menetelmien täytäntöönpanoon? Millaiseksi arvioitte niiden tehokkuuden sähköisesti välitettävien rahapeliä alalla?

Ei sovelleta.

(51) Mitä suhteellisia etuja mielestänne on edellä mainituilla menetelmillä ja muilla mahdollisilla teknisillä keinoilla, joilla pyritään rajoittamaan rahapeli- tai maksupalveluihin pääsyä?

-

Muut huomiot

Lopuksi toteamme, että Suomen vastaukset eivät sisällä Ahvenanmaan maakunnan näkökantoja, vaan maakunta vastaa kysymyksiin itsenäisesti.

